

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: **X**,
bytem X
zastoupen zákonným zástupcem X
bytem X
právně zastoupen Mgr. Michalem Horochovským, advokátem
sídlem Senovážné náměstí 1985/11, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2025, č. j. MPSV-2025/172496-925

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 26. 8. 2025, č. j. MPSV-2025/172496-925, se **zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 18 404 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Michala Horochovského, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“) ze dne 26. 8. 2025, č. j. MPSV-2025/172496-925 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí ze dne 6. 5. 2025, č. j. 10758/2025/AAI (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydanému Úřadem práce České republiky – krajská pobočka pro hl. m. Prahu (dále jen „úřad práce“), jímž byl žalobci dle § 7 ve spojení s § 4 odst. 1, § 8, § 9 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 108/2006 Sb.“), přiznán příspěvek na péči ve výši 3 300 Kč měsíčně od února 2025.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že v posudku PK MPSV byl nesprávně a neúplně zhodnocen dopad jeho mentální retardace, poruchy aktivity a pozornosti – ADHD a vývojové dysfázie na schopnost zvládat jednotlivé základní životní potřeby. U orientace se závěr komise o zvládání ocitá v rozporu se zprávou z neurologického vyšetření MUDr. Z. O. ze dne 9. 4. 2025 a se zprávami z logopedie a foniatrie. Argumentace o přiměřenosti doprovodu ve věku devíti let je zavádějící, neboť u žalobce vyplývá potřeba doprovodu z jeho postižení a neschopnosti adekvátně reagovat na okolní prostředí; oproti prvostupňovému posudku nebylo vysvětleno, v čem nastalo prokazatelné zlepšení stavu. Změna hodnocení oproti posudku ze dne 4. 5. 2023, ve kterém byla tato potřeba uznána jako nezvládnutá, nebyla odůvodněna ani u tělesné hygieny, u níž žalobce není schopen provést úkony samostatně a správně. V jeho případě nestačí pouhé vybídnutí, nýbrž je dána nutnost aktivní asistence, přímého vedení a kontroly při všech úkonech, což přesahuje péči o devítileté dítě. Co se týče výkonu fyziologické potřeby, žalobcova schopnost včas rozeznat a ovládnout potřebu je narušena kvůli ADHD a poruše soustředění. V rozhodnutí ze dne 27. 8. 2020 byla tato potřeba uznána jako nezvládnutá, přičemž stav žalobce se nezlepšil. Sama komise připustila, že se její závěry rozcházejí se zjištěními sociálního pracovníka, a tyto rozpory nevysvětlila, rovněž se nevypořádala s konkrétními námitkami v odvolání. Žalobce také upozornil na změnu složení nezvládnutých základních životních potřeb v posudcích ze dne 3. 6. 2020, 4. 5. 2023, 3. 4. 2025 a 30. 7. 2025. Praxe budí dojem, že počet tří nezvládnutých základních životních potřeb je předem stanoven a jednotlivé potřeby jsou do tohoto rámce dosazovány libovolně, což odporuje zásadě materiální pravdy a předvídatelnosti rozhodování.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

3. Žalovaný uvedl, že žalobce je podle posudku PK MPSV orientován osobou a místem, časem nikoli; orientuje se v bytě, ve škole a blízkém okolí, vidí a slyší dobře. Doprovod mimo domov je u dítěte tohoto věku obvyklý a je zohledněn v rámci osobních aktivit, protože potřeba orientace nebyla uznána jako nezvládnutá. Úkony tělesné hygieny žalobce vykonává s podporou rodičů, což je v mladším školním věku běžná péče odpovídající věku. Neprokázaly se těžká porucha horních končetin, těžká duševní porucha spojená se sociální dezintegrací ani jiná závažná omezení bránící ve zvládnutí této potřeby. PK MPSV vycházela

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

z doložených odborných nálezů a zohlednila vývojovou dysfázii, lehkou mentální retardaci a ADHD. Hodnocení bylo provedeno v souladu s právní úpravou, podle které se nepřihlíží k potřebě pomoci vyplývající pouze z věku, ale k mimořádné péči přesahující běžnou péči o dítě téhož věku. Osobní vyšetření žalobce nebylo nutné, protože podklady byly úplné a aktuální. Žalovaný má za to, že se odvolací správní orgán v napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi námitkami a tímto odkazuje v podrobnostech na jeho odůvodnění. Posudek PK MPSV pokládá za úplný, objektivní a přesvědčivý, tudíž navrhl zamítnutí žaloby.

4. Žalobce v replice uvedl, že žalovaný nepřinesl žádné nové skutečnosti ani právní argumenty, které by vyvracely důvodnost žaloby. Orientace žalobce je narušena v důsledku nepochopení instrukcí a neschopnosti kognitivně zpracovat situaci. Nezvládání hygieny vyplývá ze žalobcovy neschopnosti provést úkon samostatně, správně a s potřebným soustředěním. Žalovaný nevysvětlil změnu zdravotního stavu žalobce, pokud v předchozích posudcích byly potřeby uznány za nezvládnuté. Absence osobního vyšetření žalobce při rozporech se závěry sociálního šetření vedla k nesprávně zjištěnému skutkovému stavu.

IV. Obsah správního spisu

5. Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 11. 2023, č.j. MPSV-2023/245838-911 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hl. m. Prahu ze dne 19. 6. 2023, č.j. 8212/2023/AAI, jímž přiznán příspěvek na péči ve výši 3 300 Kč měsíčně od července 2023. V posudku vypracovaném v rámci prvostupňového řízení lékař konstatoval nezvládání tří životních potřeb, při nichž žalobce potřebuje pomoc, tj. komunikace, tělesná hygiena a péče o zdraví. V posudku vypracovaném v rámci odvolacího řízení dne 24. 10. 2023 lékař konstatoval nezvládání rovněž tří životních potřeb, při nichž žalobce potřebuje pomoc, a to v jiné skladbě, komunikace, péče o zdraví a osobní aktivity. Platnost tohoto posudku byla stanovena do 31. 1. 2025.
6. Ze správního spisu soud zjistil, že Oznámením úřadu práce ze dne 7. 1. 2025, č. j. 516/2025/AAI, bylo z moci úřední zahájeno správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči poskytovaného žalobci.
7. Dne 23. 1. 2025, v době platnosti předchozího posouzení stupně závislosti, podal žalobce prostřednictvím svého zákonného zástupce žádost o změnu příspěvku na péči, požadoval, aby byl považován za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost).
8. Dne 28. 1. 2025 bylo u žalobce provedeno sociální šetření, v záznamu je ohledně jeho orientace konstatováno, že vidí a slyší dobře, rozumové schopnosti jsou sníženy vzhledem k diagnóze, věk dítěte cca 6 až 7 let, časem ani místem se neorientuje, osoby poznává. Co se týče tělesné hygieny, zuby čistí, češe a nehty stříhá matka, do sedací vany vleze za pomoci, kde jej matka celého umyje včetně vlasů, poté jej usuší, žalobce by si sám nešel umýt ruce a musí být k hygieně vybízen. Ohledně výkonu fyziologické potřeby je uvedeno, že si žalobce uvědomuje potřebu se vyprázdnit, ale ne vždy stihne WC včas, když je zabrán do hry či sleduje-li pohádku, očistu provádí rodiče, nedokáže si utřít zadnici, ruce mu myjí také rodiče, hygienické pomůcky neužívá.
9. Dle prvostupňového posudku (posudek Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 3. 4. 2025, č. j. LPS/2025/2766-P2_CSSZ) spočívá rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce v lehké mentální retardaci, syndromu ADHD, poruchách

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

afektivity a pozornosti a smíšené formě vývojové dysfázie. Posudek vychází ze zjištění z dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. D. R. ze dne 26. 2. 2025, z nálezů odborných lékařů a ze sociálního šetření. Lékař konstatoval nezvládání tří životních potřeb, při nichž žalobce potřebuje pomoc, tj. orientace, péče o zdraví a osobní aktivity. Dle výroku a odůvodnění je žalobce osobou, jež se podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Platnost posudku byla stanovena do 31. 1. 2027.

10. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 6. 5. 2025 úřad práce odkázal na § 4 odst. 1, § 8, § 9 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb. a žalobci od února 2025 přiznal příspěvek na péči ve výši 3 300 Kč měsíčně. Odkázal na sociální šetření, aniž by uvedl jeho výsledky. Dále odkázal na prvostupňový posudek ze dne 3. 4. 2025, vyjmenoval podklady, ze kterých posudek vycházel, s tím, že podle posudku žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při třech základních životních potřebách, tj. při orientaci, péči o zdraví a osobních aktivitách.
11. Žalobce podal dne 27. 5. 2025 proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, v němž uplatnil konkrétní tvrzení stran nezvládání jednotlivých základních životních potřeb. Přiložil lékařské zprávy MUDr. Z. O., Neurekom s.r.o., dětská neurologie, ze dne 9. 4. 2025, MUDr. P. K., Dětská psychiatrie DaR, s.r.o., ze dne 22. 1. 2025, logopedickou zprávu Mgr. I. R. ze dne 24. 2. 2025, foniatrickou zprávu MUDr. I. V. ze dne 3. 3. 2025 a zprávu z psychologického vyšetření u Speciálně pedagogického centra při Mateřské škole speciální Štíbrova 1691, Praha 8, ze dne 27. 2. 2025.
12. V odvolacím řízení byl vypracován posudek PK MPSV ke stupni závislosti žalobce (posudek ze dne 30. 7. 2025, e. č. SZ/2025/1386-BR-24). Komise shledala, že žalobce trpí lehkou mentální retardací, poruchou soustředění, chování, pozornosti, vývojovou poruchou řeči – vývojovou dysfázií smíšenou, vadným držením těla, hypermobilitou kloubní. Komise prostudovala sociální šetření, které není plně v souladu s funkčním dopadem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na zvládání základních životních potřeb. Komise uzavřela, že ke dni 1. 2. 2025 zjistila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce a na jeho základě nezvládnutí tří základních životních potřeb, tj. komunikace, péči o zdraví a osobních aktivit. Dle výroku a odůvodnění posudku šlo o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost).
13. V napadeném rozhodnutí žalovaný zrekapituloval průběh řízení, poukázal na § 7 § 8 § 9 a § 25 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. a shrnul obsah posudku PK MPSV ze dne 30. 7. 2025, e. č. SZ/2025/1386-BR-24, jehož platnost byla stanovena od 1. 2. 2025 do 31. 1. 2027. Pokud subjektivně uváděné skutečnosti nejsou podepřeny medicínskými objektivně zjištěnými fakty, nemohou být akceptovány. Samotný subjektivní nesouhlas zákonného zástupce se závěry správních orgánů nemůže bez konkrétní argumentační opory založit nezákonnost správních rozhodnutí. Napadené rozhodnutí se opírá o výsledek posouzení žalobcova zdravotního stavu posudkovou komisí jakožto o stěžejní zákonný podklad rozhodnutí ve smyslu § 28 zákona č. 108/2006 Sb. Z provedených důkazů lze mít podle žalovaného za prokázané, že komise prověřila všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

14. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
15. Podle § 3 písm. g) zákona č. 108/2006 Sb. *pro účely tohoto zákona se rozumí zdravotním postižením tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby.*
16. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. *osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*
a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb,
a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
17. Při posuzování stupně závislosti je hodnocena schopnost zvládat zákonem předem vymezené základní životní potřeby v oblasti mobility, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouhánění, tělesné hygieny, výkonu fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Schopnost zvládnutí těchto jednotlivých životních potřeb je podmíněná zvládnutím úkonů uvedených příloze 1 provádějící vyhlášky č. 505/2006 Sb. pro stanovené oblasti základních životních potřeb tvořících její obsah (§ 9 odst. 1 zákona o sociálních službách) :
- *mobilita* - za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
 - *orientace* - osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
 - *komunikace* - osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
 - *stravování* - osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

- *oblékání a obouvání* - osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

- *tělesná hygiena* - osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

- *výkon fyziologické potřeby* - osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

- *péče o zdraví* - osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu

potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.

- *osobní aktivity* - osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

- *péče o domácnost* - osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, obsluhovat topení, udržovat pořádek

18. Podle § 9 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb. *schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odstavci 1 písm. j)* (péče o domácnost) se nehodnotí u osob do 18 let věku.
19. Podle § 10 zákona č. 108/2006 Sb. *u osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.*
20. Dle § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb. *při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.*
21. Podle § 1 odst. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“), *schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby.*
22. Podle § 2a prováděcí vyhlášky platí, že *pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, dle § 2b*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

pak platí, že pokud osoba do 18 let věku nemá z důvodu nízkého věku a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje ještě vyvinutou schopnost zvládat některou ze základních životních potřeb nebo některou aktivitu, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, není pro účely posuzování stupně závislosti považována za osobu, která je neschopna základní životní potřebu zvládat. To neplatí, pokud osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zvládání základní životní potřeby nebo některé aktivity, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

23. Podle § 1 odst. 3 prováděcí vyhlášky při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí a) tělesné struktury a b) tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.
24. K posudkovému řízení se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil ve svých rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 21. 9. 2020, č. j. 1 Ads 224/2019-20, kde uvedl následující: „Posuzování závislosti na pomoci jiné fyzické osoby provádí posudkový lékař OSSZ a posudková komise žalovaného. Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán stěžejním důkazem, a na který je při nedostatku odborné erudice odkázán. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudek ze dne 5. března 2015, č. j. 6 Ads 299/2014–25, či ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018–17).“
25. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009–53, „Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“
26. Dále je k tomu nezbytné uvést, že stejně jako správní orgán ani soud nemůže přezkoumávat odbornou stránku posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti, nemůže tak sám o sobě posoudit, zda žalobkyni náleží příspěvek na péči a zda splňovala podmínky pro zařazení do určitého stupně závislosti. Soud však dle zásady volného hodnocení důkazů hodnotí předmětný posudek jako každý jiný důkaz, a to z toho hlediska, zda splňuje požadavky na přesvědčivost, úplnost a zda se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi.
27. V případě hodnocení nároku na příspěvek na péči dle zákona č. 108/2006 Sb. je základním východiskem posouzení zdravotního stavu posuzované osoby, a to z hlediska zvládání

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

základních životních potřeb. Dané posouzení zdravotního stavu neprovádí sám správní orgán, nejedná se o otázku právní, avšak musí být provedeno lékařem. Povinnost správního orgánu přezkoumat v případě podání odvolání prvostupňové rozhodnutí pouze v rozsahu odvolacích námitek nelze chápat v tom smyslu, že by odvolatel mohl svými námitkami omezit též rozsah přezkumu jeho zdravotního stavu. Je-li správní rozhodnutí závislé na posouzení otázek zdravotního stavu žadatele (jako je tomu u nároku na příspěvek na péči či nároku na invalidní důchod), musí být v případě podání opravného prostředku zdravotní stav žadatele v odvolacím (či námitkovém) řízení znovu komplexně přezkoumán. Přitom sice musí být přihlíženo též k námitkám žadatele a tyto musí být odpovídajícím způsobem vypořádány, to však neznamená, že by tyto námitky omezovaly rozsah, v jakém bude zdravotní stav žadatele přezkoumán. Rovněž v odvolacím řízení je potřeba v plném rozsahu přezkoumat, zda a jakým způsobem je u příslušné osoby naplněno zvládání jednotlivých základních životních potřeb, nikoli pouze životních potřeb výslovně žadatelem namítaných.

28. V rozsudku ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že: *„...posudek uvedené posudkové komise a posudek lékaře úřadu práce správní orgán hodnotí jako každý jiný důkaz. S ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, pokud z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku posudkových komisí MPSV správní orgán dospěje jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na příspěvek na péči. Posudek musí obsahovat náležité zdůvodnění svého posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro účastníka i správní orgán. Z těchto hledisek je správní orgán povinen při posuzování věci posudek PK MPSV vyhodnotit. K tomu je dále třeba uvést, že hodnocení správních orgánů nepodléhá odborné lékařské závěry posudků, neboť k tomu správní orgány nemají odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení podmínek nároku příspěvku na péči závisí. Toto omezení ovšem nezabývá správní orgány povinnosti hodnotit ve správním řízení provedené důkazy, a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti.“*
29. Žalobce prostřednictvím otce jako svého zákonného zástupce zpochybnil zvládání základní potřeby orientace, tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby.
30. Pokud se jedná o základní životní potřebu orientace, tuto posudková komise uznala za zvládnutou a v posudku uvedla, že u posuzovaného nebyla zjištěna těžká zraková ani těžká sluchová porucha ani mentální retardace či demence alespoň středního stupně či jiné těžké duševní postižení omezující orientaci. Devítileté dítě s lehkou mentální retardací je schopno se orientovat v bytě, blízkém okolí domu a ve škole, nepřesná orientace časem není posudkově rozhodná. Doprovod mimo domov, do školy či k lékaři je u dítěte ve věku devíti let přináležitý a navíc je zohledněný v přiznané základní životní potřebě osobní aktivity. Tento závěr je v rozporu s výsledky sociálního šetření, dle kterého se žalobce neorientuje časem ani místem a nekoresponduje s lékařskými zprávami. Z lékařské zprávy MUDr. Z. O., neurologie, ze dne 9. 4. 2025 vyplývá, že žalobce často nechápe, co se po něm chce, má problém s pochopením např. „sedni si přede mě“, „lehní si na záda“. Jedná se o dítě vyžadující zvýšenou péči a dohled rodiny, mimo domov se neorientuje, musí mít doprovod. Z lékařské zprávy MUDr. I. V., foniatrie ze dne 3. 3. 2025 a Mgr. I. K. logopedie, ze dne 24. 2. 2025 vyplývá, že porozumění složitějším instrukcím je u žalobce výrazně narušeno, dle logopedické zprávy je u žalobce zhoršená orientace v čase i v prostoru. Jak je uvedeno v žalobě, schopnost orientace není jen o zrakovém a sluchovém vnímání, ale rovněž o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

schopnosti správně vyhodnotit a reagovat na podněty a instrukce. Touto aktivitou v rámci uvedené základní životní potřeby se posudková komise v posudku vůbec nezabývala a v kontextu uvedených lékařských nálezů ji nehodnotila. Předestřené rozpory se sociálním šetřením a lékařskými zprávami nebyly přesvědčivě vysvětleny. Posudková komise rovněž nikterak neobjasnila důvod změny v posouzení uvedené základní životní potřeby oproti posouzení v prvostupňovém posudku ze dne 3. 4. 2025, tzn. vydaném necelé čtyři měsíce před posudkem posudkové komise, kde byla tato potřeba na základě shodných podkladů uznána jako nezvládnutá.

31. Pokud se jedná o základní životní potřebu tělesná hygiena posudková komise v posudku uvedla, že u žalobce nebyla zjištěna duševní či zraková postižení ani anatomická nebo funkční ztráta dominantní HK nebo podstatné omezení funkce obou HKK, anatomická nebo funkční ztráta jedné nebo obou DKK nebo jejich podstatné funkční omezení bránící zvládání jednotlivých úkonů tělesné hygieny. Tuto žalobce vykonává s podporou rodičů, což v mladším školním věku není mimořádnou péčí. Tento závěr nekoresponduje s výsledky sociálního šetření, dle kterého žalobci čistí zuby, češe ho a nehty stříhá matka, do sedací vany vleze žalobce za pomoci, kde jej matka celého umyje včetně vlasů, poté jej usuší, žalobce by si sám nešel umýt ruce a musí být k hygieně vybízen, ani se shora uvedenými lékařskými zprávami z neurologie, foniatrie, logopedie a dětské psychiatrie MUDr. P. K. ze dne 22. 1. 2025, ze kterých vyplývá, že v důsledku mentální retardace a poruchy soustředění, chování a pozornosti žalobce vyžaduje zvýšenou péči a dohled, přičemž péče o něj klade na rodiče vyšší nároky v porovnání s péčí o jeho vrstevníky. Předestřené rozpory se sociálním šetřením a lékařskými zprávami nebyly přesvědčivě vysvětleny.
32. Pokud se jedná o základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby posudková komise v posudku uvedla, že není prokázána anatomická nebo funkční ztráta úchopové schopnosti obou rukou, kdy osoba není schopna provést očistu, ani anatomická či funkční ztráta jedné nebo obou DKK či těžké duševní onemocnění spojené se sociální dezintegrací. Rovněž tento závěr nekoresponduje s výsledky sociálního šetření, dle kterého žalobce ne vždy stihne WC včas, když je zabrán do hry či sleduje-li pohádku, očistu provádí rodiče, nedokáže si utřít zadnici, ruce mu myjí také rodiče, hygienické pomůcky nepoužívá ani se shora uvedenými lékařskými zprávami z neurologie, foniatrie, logopedie a dětské psychiatrie MUDr. P. K. ze dne 22. 1. 2025, ze kterých vyplývá, že v důsledku mentální retardace a poruchy soustředění, chování a pozornosti žalobce vyžaduje zvýšenou péči a dohled, přičemž péče o něj klade na rodiče vyšší nároky v porovnání s péčí o jeho vrstevníky. Předestřené rozpory se sociálním šetřením a lékařskými zprávami nebyly přesvědčivě vysvětleny.
33. Posudek posudkové komise vydaný ve věci žalobce nevyhovuje kritériím specifikovaným judikaturou. Shora uvedené konkrétní poznatky ani předestřené rozpory se sociálním šetřením, lékařskými zprávami a tvrzeními v odvolání nejsou kriticky zhodnoceny, resp. přesvědčivě vysvětleny. Z uvedeného vyplývá, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí shora uvedeným požadavkům úplnosti, jednoznačnosti a přesvědčivosti nedostál. Na základě toho soud považuje daný posudek posudkové komise za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Soud podotýká, že za úplnost a přesvědčivost posudku odpovídá posudková komise, jež je povinna spolehlivě zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (srovnej též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2017, č. j. 10 Ads 201/2016-50).
34. Shora uvedené nedostatky dle názoru soudu zakládají nepřezkoumatelnost rovněž napadeného rozhodnutí, neboť posudek Posudkové komise MPSV je stěžejním podkladem

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

ve věcech příspěvku na péči a napadené rozhodnutí z tohoto posudku zcela vycházelo a jeho závěry plně aprobovalo. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí nemá pro orgán, který ve správním řízení o takovém nároku rozhoduje, charakter závazného stanoviska, ale podkladu, který stejně jako jiné důkazy podléhá hodnocení důkazů správním orgánem, který rozhodnutí vydává. Správní orgán rozhodující o dávce tak z posudku vychází až poté, co ho vyhodnotí jako úplný, objektivní a přesvědčivý. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyšel z obsahu daného posudku, jeho kritické zhodnocení však neprovedl, zhodnotil ho pouze obecně a nepřezkoumatelně.

35. V dalším řízení si žalovaný opatří doplnění původního posudku. V tomto posudku komise řádně uvede, jaká učinila zjištění ohledně zvládání základních životních potřeb orientace, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby, které byly ve stávajícím posudku hodnoceny nepřezkoumatelně, z jakých konkrétních podkladů při tom vycházela, co specificky z každého takového podkladu vyplývá, které lékařské zprávy či jiné podklady považovala za relevantní a které nikoliv, jak příslušná zjištění vyhodnotila, přičemž se podrobně vyjádří ke schopnosti žalobce zvládat veškeré úkony tvořící obsah shora uvedených základních životních potřeb a přezkoumatelně zhodnotí kritéria uvedená v § 10 zákona č. 108/2006 Sb. a vyjádří se rovněž ke všem námitkám v průběhu správního řízení žalobcem vzneseným. Řádně vysvětlí rozpory mezi provedeným sociálním šetřením a lékařskými zprávami, a rovněž řádně a přezkoumatelně odůvodní odlišné posouzení základní životní potřeby orientace oproti jejímu posouzení v rámci prvostupňového posudku. V návaznosti na doplnění posudku MPSV žalovaný provede jeho kritické zhodnocení a v navazujícím rozhodnutí uvede, zda posudek MPSV v souladu se shora uvedenou judikaturou splňuje požadavky na úplnost, přesvědčivost, zda byly odstraněny vady uvedené v tomto rozsudku a zda se posudek náležitě vypořádává se všemi relevantními skutečnostmi a námitkami. Žalovaný následně řádně vyhodnotí též odůvodněnost námitek žalobce vznesených v odvolání.
36. S ohledem na shora uvedené soud bez jednání zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.), a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.) a současně vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení, spočívajících v odměně za tři úkony právní služby, tj. příprava a převzetí věci, sepsání žaloby a replika ze dne 4. 12. 2025, po 4620 Kč, tj. celkem 13 860 Kč (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025), spolu s náhradou hotových výdajů v částce 450 Kč za jeden úkon, tj. 1350 Kč celkem (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025). Celkem tak náklady řízení žalobce činí částku 15 210 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem DPH, zvyšuje se tato částka o částku odpovídající dani, tj. o částku 3 194 Kč. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci celkem na nákladech řízení částku 18 404 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. dubna 2026

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.